

ΟΝΟΜΑΣΤΟΙ ΚΥΝΕΣ

Ἡ ἱστορία καὶ ἡ ποίησις διέσωσε ἀπαθανάτισασα τὰ ὀνόματα πολλῶν ἐνδόξων οὕτως εἰπεῖν σκύλων, οἱ ὅποιοι ἐθαυμάστησαν εἴτε διὰ τὰς ἐξαιρετικὰς φυσικὰς τῶν ιδιότητας καὶ ἀρετάς, εἴτε διὰ πράξεις ἐκτάκτου νοημοσύνης ἢ ἀφοσιώσεως καὶ πίστεως πρὸς τοὺς κυρίους τῶν, ἐνδοξον κατέχοντας θέσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ κατὰ περίεργον σύμπτωσιν. Ἴδου ὀλίγοι ἐκ τῶν ἱστορουμένων :

1.—**Ὁ Ἄργος** τοῦ Ὀδυσσεύς, περὶ τοῦ ὁποίου ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει (ἐν Ὀδ. Ρ. 291 - 323), ὅτι τὸ κοπρόσκυλο αὐτό, τὸ ἔμπλεον «κυνορρασιστέων», ὡς ἀποκαλεῖ ὁ ποιητὴς τὰ *τσιμπούρια*, μολονότι τόσα ἔτη εἶχαν παρέλθει ἀπὸ τῆς ἀπουσίας τοῦ κυρίου του, ἐν τούτοις διησθάνθη καὶ ἐνόησεν αὐτὸν προσεγγίζοντα καὶ ἔδραμε νὰ τὸν ὑποδεχθῆ σειῶν τὴν οὐρὰν καὶ καταϊθάζων τὰ ὦτα —

«οὐρῆ μὲν ἔσηγε καὶ οὐατα κάββαλεν ἄμφω».

2.—**Οἱ κύνες τοῦ Ἡσιόδου**, περὶ ὧν ἀναφέρεται ὅτι, φονευθέντος τοῦ κυρίου τῶν, παρέμενον παρὰ τὸ πτώμα αὐτοῦ περίλυποι, ἄσιτοι καὶ ἄγρυπνοι, μόλις δὲ εἶδον τὸν φονέα ἀνεγνώρισαν καὶ κατέδωκαν δι' ὀλακῶν ἀγρίων.

3.—**Ὁ κύων τοῦ Πύρρου**, τοῦ βασιλέως τῆς Ἠπείρου, περὶ τοῦ ὁποίου λέγεται ὅτι πολλάκις ἐν ὄρα νυκτός, καλούμενος ὑπὸ τοῦ αὐθέντου του, ἠγείρετο τοῦ ὕπνου καὶ ἐφύλαττεν αὐτὸν δίκην σωματοφύλακος. Ὅταν δὲ ὁ νεκρὸς τοῦ Πύρρου ἐκαίετο, ἐρρίφθη καὶ αὐτὸς εἰς τὴν πυρὰν.

4.—**Ἡ Θετταλικὴ Λυκάς**, ἡ θαυμασία ἐκείνη κυνηγετικὴ σκύλα, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ ποιητὴς Σιμωνίδης συνέθεσεν ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτῆς τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα :

Ἦς αὖ καὶ φθιμένης λεύκ' ὀσιέα τῶδ' ἐνὶ τύμβῳ
ἴσκω ἔτι τρομέειν θῆρας, ἄγρωσσα Λυκάς.

Τὰν δ' ἀρετὰν οἶδεν μέγα Πήλιον ἄ τ' ἀρίδηλος,
Ὅσσα Κιθαιρῶνός τ' οἰονόμοι σκοπιαί.

5. — Ὁ κύων τοῦ Πῶρου, διὰ τὸν ὁποῖον ἱστορεῖται ὅτι κατέβαλε δύο λέοντας, καὶ ὃν ὁ Πῶρος προσέφερε θῶρον εἰς τὸν Ἀλέξανδρον.

6. — Ἡ Τρίακος καλουμένη Παιονικὴ κύων, τὴν ὁποίαν ἐδώρησε πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Δατιάνης ὁ σατράπης τῆς Παιονίας.

7. — Ὁ Λήθαργος, συνταφείς μετὰ τοῦ κυρίου τοῦ Ἰππαίμονος, ὡς πληροφορεῖ ἡμᾶς τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα:

« Ἄνδρὶ μὲν Ἰππαίμων ὄνομ' ἦν, ἔπρω δὲ Πόδαρχος,
καὶ κυρὶ Λήθαργος καὶ θεράποντι Βάθης ».

8. — Ὁ κύων τοῦ Ἰκαρίου, ὅστις προαισθανθεὶς τὸν φόνον τοῦ κυρίου του καὶ ἀνιχνεύσας τὸ πτώμα του ἔδειξεν αὐτὸ εἰς τὴν θυγατέρα ἐκείνου.

9. — Ὁ κύων τοῦ Ἀλκιβιάδου, ὃν οὗτος εἶχεν ἀγοράσει ἀντὶ 70 μῶν, ἤτοι 7,000 δραχμῶν, διάσημος διὰ τὸ κάλλος του, καὶ τοῦ ὁποῖου τὴν οὐρὰν ἔκοψέ τοτε ἐξ ἰδιοτροπίας ὁ κύριός του, δικαιολογηθεὶς εἰς τοὺς μεμφομένους αὐτῷ Ἀθηναίους: « ἵνα τοῦτο καὶ μηδὲν ἄλλο ὑπὲρ αὐτοῦ λέγωσι ».

10. — Ὁ Γαργήτιος τοῦ Γηρυῦνου, ὁ φυλάττων τὰς βοῦς αὐτοῦ, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους.

11. — Ὁ Ἡπειρωτικὸς Κέρβερος τοῦ Ἀλεξάνδρου, καταγόμενος ἐξ Ἰνδίας. Ὁ Ἀλέξανδρος τὸν ὠνόμαζε Περίτταν. Λέγουσι ὅτι κατέβαλε κάποτε λέοντα. Ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς τιμὴν του ἔκτισε τὴν ὁμώνυμον πόλιν Περίτταν.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω καὶ ἄλλοι πολλοὶ κύνες ἀναφέρονται ἐν τῇ ἀρχαιότητι.

Σ Τ Ι Χ Ο Ι

Κλειῖσε βαθεῖα μέσ' στήν καρδιά τὰ λόγια ποῦ σοῦ εἶπα,
πάρε σιὸ χέρι βούνευρο ἀγκαθερὸ καὶ χτύπα,
καὶ δεῖξε πῶς τοῦ ποιητῆ δὲν εἶνε τὰ τραγούδια
παιγνίδια γιὰ τὰ γύναια καὶ γιὰ τὰ μαθητούδια!
Τὲς ὁμορφες μὲ ἀνθόνερον ἢ μοῦσα σου ἄς ποτίζη,
στὸν δίκαιον καὶ στὸν ἀγαθὸν ἐμπρὸς ἄς γονατίζη,
καὶ τὴν κακία, πανάσχημην, ἀλύπητ' ἄς πληγώνη.
Ἄς εἶνε σὰν παρθενικὴ καὶ σὰν σκληρὴ Ἀντιγόνη,
ποῦ δὲ λυγáει τὴ γνώμη της μίτε τοῦ τάφου ὁ τρόμος,
φτάνει νὰ λάμπη ἢ ἀγάπη της καὶ νὰ νικήσῃ ὁ Νόμος!

(1895)

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΛΙΑΣ